

jalo in zdaj ne vejo so li tiči ali miši. Med to bažo ljudij prištevamo tudi Oplotniškega župana, ki se sicer rad pobaha s svojim bogastvom, a ubog je na dubu. Vnuk sicer † svojega g. župnika J. Kunaj dosledno pri vsaki volitvi in priliki duhovskemu stanu nasprotuje in se bo menda enkrat še po smrti na nemško zemljo odpeljati dal, „wo der Bier gut schmeckt, beil ist er kalt“.

— Vsi pametni možje si pa moramo želeti in to tudi odločno tirjati, naj se naši otroci v šolah do dobrega slovenski pisati, brati in računati naučijo in potem bodo naši prihodni župani že tudi sami uradovati mogli in ne bodo s priromanimi pisachi svojega lastnega ljudstva, koje jih redi in bogati, sramotili!

Iz sv. Miklavža pri Ormoži. (Podpora po toči poškodovanim.) Presvitli cesar so blagodušno darovali 4000 fl. za po toči poškodovane in v zadrego prišle familije okraja Ormož in Ljutomer. Od teh 4000 gld. se je odločilo na Ormoški okraj 2200 fl. in na Ljutomerski 1800 fl. in se je za prvi okraj uže odločilo, kako se bo ta svota razdelila. — Dotične obravnave so se vršile pod vodstvom c. k. okr. glavarja vit. Premiersteina in k temu imenovanih zaupnih mož gg. Gesnerja in Robiča. — Ker je število podpore potrebnih jako veliko, so se le majhne podpore odmeriti zamogle; prišlo je na eno družino 3—5 fl. — Ker je bila volja presvitlega cesarja, da se darovana svota hitro razdeli, se bodo odmerjeni darovi še v teku tega mesca po c. k. okr. glavarji družinam razdelili. Občinska predstojništva so za blagodušni dar presvitlemu cesarju uže po uradni poti prisrčno zahvalo izrekla in mi to zahvalo še danes samo ponovimo. — Hvala pa tudi c. k. okr. glavarju vit. Premiersteinu, kateri je s požrtvovalno skrbjo to stvar tako hitro in lepo uravnal.

Iz Ptuj. (Tudi v naših Haložah) se nabaja nemčursko gnezdo in to v občini Rodni vrh pri sv. Trojici pa hvala Bogu ne cela občina; zastopniki nemčurstva so obč. predstojnik Dajnko, njegov pisac Matevžič in stari učitelj Ornigg. — Eden teh ptičev zna do pet, drugi do deset, tretji celo do petnajst nemški šteti, zatega voljo prebirajo ljudem nemške dopise in njim tiste tolmačijo se ve da ne zastonj, in ta reč bi jim utegnola spodleteti, ako bi ne podpisali Michelitscheve peticije za nemško šolo in uradovanje. Vsi drugi pošteni Haložani bi pa z veseljem prijemali slovenske dopise, ker bi si tiste sami brati mogli.

Ž. . . . v.

Iz Gasteraja v Slov. gor. (Nesreče, dobri ljudje, svaritev.) Marsikteri kmet si je letos obetal zlate gradove zanašaje se na dobro letino, ali goljufal se je. Tu so grde osepnice hudo razsajale, pobirale mlade in stare, tam je toča oprabila prevzgodno mlatitev, in uničila vinsko trgatav, zopet od drugod se sliši, kako milo zdihujejo, ker je ogenj poslopja uničil, Nesreča tedaj sledi za ne-

srečo, in človek bi lahko obupal, ako bi se ne tolažil z zanašanjem na boljo bodočnost. Ne govorim o zadnji toči, ktera na izhodnem delu tukajšnje fare skoro nikomur, tedaj tudi meni, ni prizanesla. Omenim le, da mi je novi lani postavljeni živinski hlev pri viničariji na Hlapji 4. t. m. pogorel. Komaj šletni fantič viničarjev, ker je sam doma ostal, začel je igrati se s šibicami žveplenimi ter je v listujaku ogenj zakuril. Da nastali požar ni se lotil 2 seznja proč od hleva stoječe hiše, preše in kleti, to se imam zahvaliti vrlim Hlapnjičanjem, kateri so napenjali vse žile, da plamen ni pograbil še viničarije. Izdatna pomoč me sili tem več v dostojno hvaležnost, ker nisem imel tamkaj nobenega poslopja zavarovanega! Bodi vsem izrečena najprisrčnejša zahvala! Drugim čitateljem Slov. Gosp. pa bodi moj dopis v svarilo, da ne prepuščajo nikdar nespametnim otrokom priti do nevarnih žveplenk. Svetujem tudi modro zavarovanje proti ognju!

Franc Kurnik, kmet.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Bližnji teden pride nemški cesar v Gostin in se snide z našim cesarjem. Mesca augusta obišeta naš cesar in cesarica Trst in tamošnjo razstavo. — Polo ali Pulj utrjujejo močno, v šance pridejo kanoni, 37.000 kilo težki, po 4 seznje dolgi. — Kmetški shodi na gornjem Avstrijskem, Moravskem in Stajerskem do sedaj sklicani so povsod izrekli, da so nezadovoljni s sedanjim volilnim redom, povsod upirali so se več menje odločno zoper liberalne postave in naprave. — Zoper nemške liberalce v mestih snuje baron Walterskirchen s tovarši novo liberalno stranko, ki bi pa vsem narodom imela pravična biti. V nedeljo bo zaradi tega velik shod na Dunaji. Tagespost, Marburg- in Cillier Zeitung močno klepečejo zoper ovo stranko, znamenje, da se nove stranke hudo bojijo. — Stajerski deželni zbor je dokončan; goriški je odbil razširjenje volilne pravice na ljudi, ki plačujejo 5 fl. dače; ti bi naj pogrešali volilno pravico, a samo doplačevali k dačam; tako zahteva liberalno pravico-ljubje, ki je toliko vredno, kakor piškav oreh. — Celjski, ptujski in sploh stajerski nemčurji so močno poparjeni. Ne smejo razsajati na „Partei-tagu“ v Celji. Vlada jim je prepovedala, ter zagovarja prepoved s tem, da je nameravani slovenski tabor, dne 9. junija bila tudi prepovedala. Vlada ne trpi razdražeb v deželah, kder prebiva več narodov! — Magjari so sklenoli v Ungvharskej županiji zaukazati, da se ima slovanskim Rusinom magjarski po cerkvah pridgati; dalje ustanoviti 23 zavodov za otročiče, kder se bodo magjarski učili. — Colnina od blaga ob bosensko-avstrijskej meji preneha 16. julija. Novačenje v Bosni je završeno, vstaja povsod zadušena; naših vojakov pojde kmalu in mnogo na odpust. Bosna

in Hercegovina bodete baje kmalu prešle v popolno oblast avstrijskega cesarja — nova Avstrija!

Vnanje države. V Egiptu je vojska; angleško brodovje je 11. julija ob 8. uri zjutra začelo streljati v Aleksandrijo; egipčanski vojaki so tudi iz kanonov škropili Angležem, pa slabo so njihove kroglice zadevale v brodovje in niso nobene oklopnice oškodovala; le 40 angleških mornarjev so ranile do 5. uri popoldne. Tako dolgo je trajalo streljanje. Egipčanskih šanc je več celo razvrženih; francosko brodovje pa ni streljalo in se umaknilo nazaj. Hudo žali ves svet to, da so Angleži vsem ladijam prepovedali voziti skoz Sueški kanal. Posebno zamerili so severni Amerikanci. Ti bi radi posredovali in napravili mir. Najnovejše novice pravijo, da so Angleži s Turkom porazumljeni ter da vzamejo Egipt s Sueškim kanalom. — Ruski slavni general Skobeljev je v Moskvi naglo umrl, 39 let star. Vsa Rusija žaluje za njim. Bil je Slovan z dušo in s telesom; 70krat bil je v krvavih bitvah, odlikoval se pred Plevno, zajel celo turško armado v Šipki, pobil Tekince in sploh veljal kot najslavnejši ruski general. — Italijani se bližajo čedalje bolj zvezi z Nemčijo in Avstrijo in sliši se, da boše italijanski admiral komandiral združeno brodovje italijansko-avstrijsko-nemško, ki ima iti v Egipt. — Francozi zavidajo Angležem Egipt in hočejo to zabraniti in vzeti Tripol. Zato se močno orožajo: strahovito brodovje plava jim uže na morji. Tudi Španjolci pripravljajo se na boj. Vse kaže na velikansko trganje med narodi in državami.

Za poduk in kratek čas.

Naš domači regiment štev. 47.

II. Iz Kolina marširal je naš regiment najprvle v vojsko zoper Turka, bližajočega se osrčju cesarstva, slavnemu Dunaju ali Beču od srbskega Belgrada. Cesar Leopold I. se poda s cesarico ogledovat vojske, zbrane nasproti Požunu na Ogerskem. Zbranih je bilo 32.600 mož. Zraven je tudi naš regiment.

Med slovesno mešo pod milim nebom pri-segnejo zmagati ali umreti. Cesar se odpelje v Beč, višji poveljnik vojvoda Lorenski ukrene z vojsko proti Komarni in Ostrogonu, češ Turek boše udaril za njim zapustivši pot v Beč. To pa se ne zgodi. Velikoveč poročajo ogleduhi, kako silni Kara Mustafa uže pri Oseku črez Dravo spravlja 200.000 Turkov, 70.000 raznih roparjev in 300 kanonov ter naravnost dere proti cesarkemu Dunaju. Pečuh, Stolni grad, Papa, Vezprim, Sambotelj, Kermend je kmalu poplavljen, Sopron našej armadi za hrbtom zaseden.

Dne 30. junija 1683 prihrujejo prvi Turki pred Gjur, kder so mušetirji našega regimenta za nasipi čakali sovražnikov. Začnejo sipati prvič

kroglice v Turka in marsikateri jezdec pocopa z brzega konjička; ostala turška druhal odjaha po več bojnikov. V Gjuru tedaj bil je naš regiment prvokrat na krvavem delu. Preden je došlo več Turkov, mahnili so naši vojaki z mesta Gjura, se združili z ostalo vojsko, prekoračili Dunav pod Požunom ter hiteli po unej strani velike reke, da se združijo s kristijansko vojsko, katera se je zbirala okolo Kremisa in Korneuburga. Na tej poti zgrabili so se naši vojaki blizu Požuna s Tökeli-jevo druhaljo ter jo hrabro zbili nazaj dne 26. avgusta. To je bila prva bitka, koje se je naš regiment bil udeležil.

Turški veliki vezir Kara Mustafa je došel pred cesarski Dunaj dne 14. julija zgodaj. Cesar zbeži na drugo stran. Kmalu obkolijo Turki mesto in streljajo v zidovje in napadajo, da je strah in groza. Zaprtim meščanom in vojakom pod poveljništvom grofa Starbemberga je za obupati. V največjej sili se spusti drzen mož na konji skoz reko Dunav ter prinese vojvodi Lorenskemu kratko prošnjo: ne odlagajte s pomočjo, ne odlagajte, premilostni gospod.

Slavni kralj poljski, Janez Sobijeski, zbiral je med tem unkraj Dunava veliko vojsko, da reši Dunaj. Dne 8. septembra, na praznik Marijinega rojstva, prekorači široki Dunav in razpostavi okolo Tullna svojih 70.000 mož in 168 kanonov. Vsa armada je obrnena proti Dunaju; hrabri slovanski Poljaci stojijo na desnem krilu, na sredi Nemci iz Bavarskega in sploh iz Nemčije, na levem krilu ob Dunavu pa cesarjevi regimenti, med temi tudi naš.

Tako urejena pomika se kristijanska vojska naprej dne 10. septembra in dospe 11. sept. pozno zvečer na gozdnate berge pred Dunajem. Trojni strel iz kanonov in ogenj v temni zrak sproženih raket naznanjajo uže obupanim meščanom bližnjo pomoč in rešenje.

Drugi den t. j. 13. septembra služila se je močno rano sv. meša v cerkvi na Kablenbergu. Ponižni kralj Sobijeski je sam stregel. Po opravljeni službi božjej okrepečajo se kristijanski vojaki v naglici s potrebnim zajuterkom in potem jo udarijo v treh oddelkih na sovražnika. Trem močnim rekam podobni derejo junaki s hribov v dolino proti turškim šancam in taborju pred mestom. Strahovito klanje se začne. Toda kristijani zmagujejo, Turki omagnujejo, se pomikajo nazaj. Kara Mustafa napada mesto, se brani zoper zunanjo krščansko vojsko po vse je zastoj. Naposled okolo 3. ure popoldne nkaže divjak 30.000 zajetih kristijanov posekati in se zažene z ostalo mu še vojsko v divji pobeg.

Turki zapustijo kanone, šotore, strelivo, živež ter bežijo na nos na vrat cele tri noči in tri dni. Še le v Budimpešti se ustavi Kara-Mustafa, da nekaj turških poveljnikov zaklati in jo potem mahne v Belgrad. Ali tukaj mu prinesejo od srditega sultana zeleno židano vrvice, katero vzame